

BAC 2007

Pro–Didactica

Testare Națională

Rezolvările variantelor 1–5

versiune finală

Redactia Pro–Didactica

Suportul pe net:

<http://www.pro-didactica.ro/>

Cuprins

Capitolul 1. Varianta 1	3
1. Subiectul I.	3
2. Subiectul II.	3
3. Subiectul III.	4
Capitolul 2. Varianta 2	7
1. Subiectul I.	7
2. Subiectul II.	7
3. Subiectul III.	8
Capitolul 3. Varianta 3	11
1. Subiectul I.	11
2. Subiectul II.	11
3. Subiectul III.	11
Capitolul 4. Varianta 4	15
1. Subiectul I.	15
2. Subiectul II.	15
3. Subiectul III.	16
Capitolul 5. Varianta 5	19
1. Subiectul I.	19
2. Subiectul II.	19
3. Subiectul III.	19

CAPITOLUL 1

Varianta 1

1. Subiectul I.

Rezolvare.

1. $323 + 121 = 444$.
2. Mai mare este numărul $a = 3052$.
3. Restul împărțirii numărului $120 = 7 \cdot 17 + 1$ la 7 este 1.
4. Dintre numerele $\frac{3}{4}$ și -32 , numărul întreg este -32 .
5. Media geometrică a două numere a, b este $m_g = \sqrt{ab}$. Deci media geometrică a numerelor 25 și 4 este $\sqrt{25 \cdot 4} = \sqrt{100} = 10$.
6. Perimetrul unui pătrat este de 4 ori lungimea laturii pătratului, de unde lungimea laturii este perimetrul împărțit la 4. În cazul de față lungimea laturii pătratului de perimetru 8 cm este $\frac{8}{4} = 2$ cm.
7. $V_{sferei} = \frac{4\pi r^3}{3} = \frac{4\pi \cdot 3^3}{3} = 36\pi \text{ cm}^3$.
8. Lungimea diagonalei cubului cu muchia de lungime a este $a\sqrt{3}$. Deci pentru un cub de muchie 2 avem lungimea diagonalei cubului egală cu $2\sqrt{3}$.

2. Subiectul II.

Rezolvare.

9. B : Inecuația $3x - 6 \leq 0$ este echivalentă cu $x \leq \frac{6}{3}$ sau $x \leq 2$. Deci mulțimea soluțiilor inecuației este intervalul $(-\infty, 2]$.
10. D : $E(6) = (6 - 7)^2 + |4 - 6| = (-1)^2 + |-2| = 1 + 2 = 3$.
11. A : Raza cercului circumscris unui hexagon regulat este egală cu latura hexagonului. Deci raza cercului este în cazul nostru 6 cm. Știind că $L_{cerc} = 2\pi r$ avem $L_{cerc} = 2\pi \cdot 6 = 12\pi$.
12. A : Lungimea liniei mijlocii a unui trapez este media aritmetică a bazelor. În cazul de față lungimea liniei mijlocii este $\frac{8 + 10}{2} = 9$.

3. Subiectul III.

Rezolvare.

13. a. Cum $a \cdot b \cdot c = 4$, unde a, b, c sunt cifre în baza zece, avem

$$A = \{114, 141, 411, 122, 212, 221\}.$$

b. Numerele din mulțimea A divizibile cu 3 sunt: 114, 141, 411 și cum A are în total 6 elemente, probabilitatea ca alegând la întâmplare un număr din mulțimea A , acesta să fie divizibil cu 3 este $\frac{3}{6} = \frac{1}{2}$.

14. a. Formăm un sistem din ecuațiile

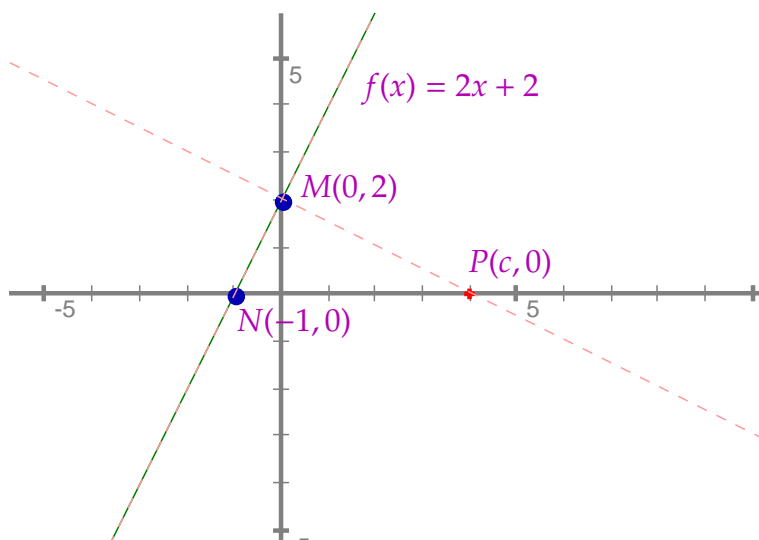
$$f(2) = 6, f(3) = 8$$

Cum $f(2) = 2a + b$ și $f(3) = 3a + b$ sistemul devine:

$$2a + b = 6$$

$$3a + b = 8$$

Scăzând prima ecuație din a doua avem $a = 2$, de unde $b = 6 - 2a = 6 - 4 = 2$.

b.

c. **Prima soluție.** Calculăm

$$MN = \sqrt{1^2 + 2^2} = \sqrt{5}$$

$$MP = \sqrt{c^2 + 2^2} = \sqrt{c^2 + 4}$$

$$NP = |1 + c|$$

Cum vrem ca MN și MP să fie perpendiculare, înseamnă că triunghiul NMP trebuie să fie dreptunghic în M . Or aceasta este echivalent cu $NM^2 + MP^2 = NP^2$, sau

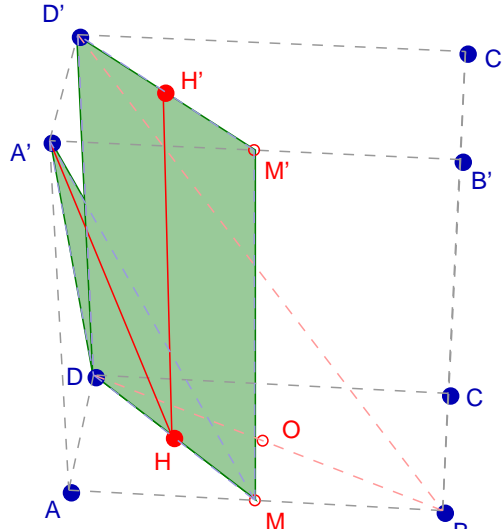
$$(\sqrt{5})^2 + (\sqrt{c^2 + 4})^2 = |1 + c|^2$$

După ridicarea la pătrat avem: $5 + c^2 + 4 = 1 + 2c + c^2$ sau $2c - 8 = 0$, de unde $c = 4$.

A doua soluție. Triunghiul MNP are unghiul $\widehat{NMP}$ drept dacă și numai dacă

$$MO^2 = NO \cdot PO$$

sau $2^2 = 1 \cdot c$, de unde $c = 4$.

15. a.
- b. OM fiind linie mijlocie în $\triangle ABD$ este paralelă cu AD . AD este perpendiculară pe dreptele concurente AA' și AB , deci este perpendiculară pe planul ABA' . Atunci $AD \perp A'B$ și în consecință $OM \perp A'B$.
- c. Proiecția lui BD' pe planul (ABC) este BD . Deci unghiul dintre BD' și planul ABC este $\widehat{DBD'}$. Cum $BD = \sqrt{AD^2 + AB^2} = \sqrt{3^2 + 6^2} = \sqrt{45} = 3\sqrt{5} = DD'$, triunghiul BDD' este dreptunghic isoscel. Deci $\widehat{D'BD} = 45^\circ$.
- d. Fie M' mijlocul lui $A'B'$, H mijlocul lui MD , iar H' mijlocul lui $M'D'$. Triunghiul AMD este isoscel cu $AM = AD = 3$ cm. Atunci $AH \perp MD$ și în consecință $A'H \perp MD$. Unghiul dintre cele plane $(A'DM)$ și $(D'DM)$ este $\widehat{A'HH'}$. În triunghiul dreptunghic isoscel $\triangle A'D'M'$, de latură 3, avem $A'H' = \frac{3\sqrt{2}}{2}$. Atunci $\text{tg } \widehat{A'HH'} = \frac{A'H'}{HH'} = \frac{\frac{3\sqrt{2}}{2}}{3\sqrt{5}} = \frac{\sqrt{10}}{10}$.

CAPITOLUL 2

Varianta 2

1. Subiectul I.

Rezolvare.

- $26 \cdot 3 = 78$
- $73 = 14 \cdot 5 + 3$, deci câtul împărțirii lui 73 la 5 este 14.
- Avem $5\sqrt{2} = \sqrt{50}$ și $2\sqrt{6} = \sqrt{24}$. Deci mai mare este $5\sqrt{2}$.
- Un divizor al numărului 35 (și al oricărui alt număr întreg) este 1.
- Suplementul unghiului cu măsura 60° este unghiul cu măsura de $180^\circ - 60^\circ = 120^\circ$.
- $\text{Aria}_{\Delta\text{dreptunghic}} = \frac{\text{produsul lungimilor catetelor}}{2} = \frac{10 \cdot 12}{2} = 60 \text{ cm}^2$
- Lungimea diagonalei unui cub cu muchia a este $a\sqrt{3}$, deci răspunsul este $8\sqrt{3}$.
- $V_{\text{cilindru}} = \pi r^2 \cdot h = \pi 4^2 \cdot 7 = 112\pi \text{ cm}^3$.

2. Subiectul II.

Rezolvare.

- B**: $x^2 + \frac{1}{x^2} = x^2 + \frac{1}{x^2} + 2 \cdot x \cdot \frac{1}{x} - 2 \cdot x \cdot \frac{1}{x} = \left(x + \frac{1}{x}\right)^2 - 2 = 7^2 - 2 = 47$.
- B**: Cum $A(2, 3)$ aparține graficului funcției f avem $f(2) = 3$, echivalent cu $2a - 3 = 3$, de unde $a = \frac{6}{2} = 3$.
- C**: Simetricul punctului de coordonate (a, b) față de origine este punctul de coordonate $(-a, -b)$. Deci simetricul lui $(-3, -2)$ față de origine este $(3, 2)$.
- D**: Se știe ca suma unghiurilor unui poligon convex cu n laturi este $(n - 2) \cdot 180^\circ$. Poligonul regulat cu 6 laturi se numește hexagon regulat și conform formulei precedente are suma unghiurilor egală cu $4 \cdot 180^\circ = 720^\circ$, de unde măsura unui unghi este $\frac{720^\circ}{6} = 120^\circ$.

3. Subiectul III.

Rezolvare.

13. a. Suma celor două numere este dublul mediei aritmetice, adică $2 \cdot 7,5 = 15$.

b. Fie a și b numerele cerute. Conform ipotezei, avem media aritmetică $\frac{a+b}{2} = 7,5$, iar media geometrică $\sqrt{ab} = 6$. Pentru a găsi a și b rezolvăm sistemul:

$$\begin{cases} \frac{a+b}{2} = 7,5 & (1) \\ \sqrt{ab} = 6 & (2) \end{cases}$$

Din ecuația (1) avem $a = 15 - b$. Înlocuind a în a doua ecuație și ridicând la pătrat avem $(15 - b)b = 36$ echivalent cu $-b^2 + 15b - 36 = 0$. Discriminantul este

$$\Delta = 15^2 - 4 \cdot 36 = 225 - 144 = 81$$

de unde $b_1 = \frac{-15+9}{-2} = 3$ și $b_2 = \frac{-15-9}{-2} = 12$. Pentru $b = 3$, avem $a = 12$ și pentru $b = 12$, avem $a = 3$. Deci cele două numere sunt 12 și 3.

Numărul mai mic 3, reprezintă $\frac{3}{12} = 0,25 = 25\%$ din cel mare 12.

14. a. Avem $(x+2)(2x-3) = 2x^2 - 3x + 2x - 6 = 2x^2 - x - 6$ ceea ce demonstrează relația cerută.

b.

$$\begin{aligned} E(x) &= \left(\frac{x-6}{x^2-25} - \frac{x}{5-x} - \frac{2}{x+5} \right) \cdot \frac{2x^2+x-6}{x^2-25} \\ &= \left(\frac{x-6}{x^2-25} + \frac{x(x+5)}{(x+5)(x-5)} - \frac{2(x-5)}{(x+5)(x-5)} \right) \cdot \frac{x^2-25}{2x^2+x-6} \\ &= \frac{x-6+x^2+5x-2x+10}{2x^2+x-6} \stackrel{(a)}{=} \frac{x^2+4x+4}{(x+2)(2x-3)} \\ &= \frac{(x+2)^2}{(x+2)(2x-3)} = \frac{x+2}{2x-3} \end{aligned}$$

c. Cum $E(a)$ nu este bine definit pentru $a = -2$, rezultă că $E(a) \neq 0$. De asemenea observăm că $E(0) = -\frac{2}{3} \notin \mathbb{Z}$. Studiem cazurile

- $a > 0$: Calculăm mai întâi $E(1) = -3 \in \mathbb{Z}$. Pentru $a \geq 2$ observăm că pentru a fi întreg, numărul pozitiv $E(a)$ trebuie să fie cel puțin 1.

Ținând minte că acum $a \geq 2$, inecuația $\frac{a+2}{2a-3} \geq 1$ este echivalentă cu $a+2 \geq 2a-3$, sau $5 \geq a$. Dar $a = 5$ nu este în domeniul de definiție al lui E , deci mai avem de calculat doar $E(2) = 4 \in \mathbb{Z}$, $E(3) = \frac{5}{3} \notin \mathbb{Z}$ și $E(4) = \frac{6}{5} \notin \mathbb{Z}$.

- $a < 0$: Calculăm $E(-1) = -\frac{1}{5}$. Pentru $a \leq -3$ (ne aducem aminte că $a = -2$ nu este în domeniul de definiție al lui E) fie $b = -a > 0$.

Atunci $0 < E(a) = \frac{a+2}{2a-3} = \frac{b-2}{2b+3} < 1$, deci $E(a)$ nu este întreg în acest caz.

Deci singurele soluții ale acestui punct sunt $a \in \{1, 2\}$.

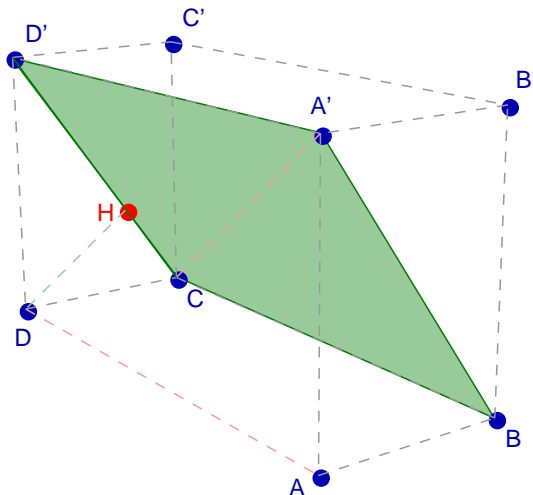

FIGURA 1. Exercițiul 15.

15. a.
b. Demonstrăm că patrulaterul $ABC'D'$ este dreptunghi. Cum AB și $C'D'$ sunt paralele și egale, rezultă că patrulaterul $ABC'D'$ este paralelogram. Apoi $C'D'$ este perpendiculară pe planul $ADD'A'$, este și pe AD' . Paralelogramul $ABC'D'$ având un unghi drept este dreptunghi și aria sa este

$$192 = \text{Aria}_{ABC'D'} = AD' \cdot AB \quad (1)$$

Folosind teorema lui Pitagora în $\triangle ADD'$ avem

$$\begin{aligned} AD' &= \sqrt{DD'^2 + AD^2} = \sqrt{(8\sqrt{2})^2 + (8\sqrt{7})^2} \\ &= \sqrt{64 \cdot 2 + 64 \cdot 7} = \sqrt{64 \cdot 9} = 8 \cdot 3 = 24 \end{aligned}$$

Revenind acum la relația (1), avem $24 \cdot AB = 192$, de unde $AB = \frac{192}{24} = 8$.

- c. Cum $AD \parallel BC$, unghiul format de $A'C$ cu AD este unghiul format de $A'C$ cu BC , adică unghiul $\widehat{A'CB}$. Avem $BC \perp BB'$ și $BC \perp AB$, deci $BC \perp (ABB'A')$ și cum $A'B$ este inclusă în $(ABB'A')$ rezultă că $CB \perp A'B$. Astfel în triunghiul dreptunghic $A'BC$ avem $\text{tg } \widehat{A'CB} = \frac{A'B}{BC}$. Avem $A'B =$

$$\sqrt{A'A^2 + AB^2} = \sqrt{8^2 + (8\sqrt{2})^2} = 8\sqrt{3} \text{ și atunci}$$

$$\text{tg } \widehat{A'CB} = \frac{8\sqrt{3}}{8\sqrt{7}} = \frac{\sqrt{21}}{7}$$

- d. Planul $(A'BC)$ este de fapt planul $(A'D'BC)$. Fie H piciorul perpendicularei din D pe CD' . Cum $DH \perp CD'$ și $DH \perp BC$ (căci BC este perpendicular pe planul în care este DH) rezultă că DH este perpendicular pe planul $(A'D'CB)$. Din triunghiul dreptunghic $DD'C$ avem

$$DH = \frac{D'D \cdot CD}{D'C} = \frac{8 \cdot 8\sqrt{2}}{8\sqrt{3}} = \frac{8\sqrt{6}}{3}$$

Deci distanța de la D la planul $(A'BC)$ este $\boxed{\frac{8\sqrt{6}}{3}}$.

CAPITOLUL 3

Varianta 3

1. Subiectul I.

Rezolvare.

- $405 : 5 = 81$
- Fracția supraunitară din mulțimea $\left\{\frac{3}{4}, \frac{4}{3}, \frac{4}{8}\right\}$ este $\frac{4}{3}$.
- Soluția reală a ecuației $x - 4 = 7$ este $x = 7 + 4 = 11$.
- Descompus în factori primi numărul 18 este egal cu $2 \cdot 3^2$.
- $Aria_{\text{romb}} = \frac{\text{produsul diagonalelor}}{2} = \frac{12 \cdot 24}{2} = 144 \text{ cm}^2$.
- $Perimetru_{\text{dreptunghi}} = 2(\text{lungimea} + \text{lățimea}) = 2(8 + 4) = 24 \text{ cm}$.
- $Aria_{\text{sferă}} = 4\pi r^2 = 4\pi 5^2 = 100\pi \text{ cm}^2$.
- Paralelipipedul dreptunghic este o prismă dreaptă cu baza dreptunghic și are ca volum $6 \cdot 4 \cdot 3 = 72 \text{ cm}^3$.

2. Subiectul II.

Rezolvare.

- C : Avem $\frac{2}{3} : 2^2 + \frac{5}{6} = \frac{2}{3} \cdot \frac{1}{4} + \frac{5}{6} = \frac{1}{6} + \frac{5}{6} = 1$
- C : $E(-2) = (-2 + 3)^2 - 3 = 1 - 3 = -2$
- B : Fie $M(x, y)$ punctul comun graficelor funcțiilor f și g . Coordonatele (x, y) ale punctului M sunt soluțiile sistemului:

$$\begin{cases} y = 3 - 4x & (1) \\ y = 2x - 21 & (2) \end{cases}$$

Inlocuind y din ecuația (1) în ecuația (2) avem: $3 - 4x = 2x - 21$ echivalent cu $-6x = -24$, de unde $x = 4$. Pentru $x = 4$ avem $y = 3 - 4 \cdot 4 = -13$.

- B : Avem $AD = AB + BC + CD \stackrel{AB=CD}{=} 2AB + BC$. Inlocuind $AD = 15$ și $BC = 3$ avem $15 = 2AB + 3$, de unde $2AB = 12$ sau $AB = 6$.

3. Subiectul III.

Rezolvare.

13. a. Pentru orice mulțime finită X vom nota cu $|X|$ numărul elementelor sale. Fie A mulțimea elevilor care cunosc limba franceză și B mulțimea elevilor care cunosc limba engleză. Vrem să aflăm numărul $|A \cap B|$ de elemente ale lui $A \cap B$. Știm că

$$|A \cup B| = |A| + |B| - |A \cap B|$$

Cum fiecare dintre elevi cunoaște cel puțin una dintre limbi, $A \cup B$ reprezintă mulțimea elevilor din clasa a VIII-a adică $|A \cup B| = 160$. Avem deci: $160 = 82 + 120 - |A \cap B|$, de unde $|A \cap B| = 82 + 120 - 160 = 202 - 160 = 42$.

- b. Pentru a afla numărul elevilor care cunosc numai franceza, scădem din numărul elevilor care cunosc franceza, numărul elevilor care cunosc și franceza și engleza, adică $82 - 42 = 40$.
14. a. Pentru $m = 0$ ecuația devine $-x = 0$ care are soluția $x = 0$.
- b. Pentru $m = -2$ ecuația devine $-2x^2 - 5x - 2 = 0$ sau (după înmulțire cu -1), $2x^2 + 5x + 2 = 0$. Discriminantul este $\Delta = 5^2 - 4 \cdot 2 \cdot 2 = 25 - 16 = 9$ și $x_1 = \frac{-5 - 3}{4} = -2$, $x_2 = \frac{-5 + 3}{4} = -\frac{1}{2}$.
- c. Pentru ca ecuația să aibă două soluții, trebuie să fie în primul rând de gradul doi, deci $m \neq 0$. Pentru ca aceste soluții să fie reale și diferite trebuie ca discriminantul $\Delta = (2m - 1)^2 - 4m^2 = -4m + 1$ să fie strict pozitiv. Rezolvând această inecuație avem $m < \frac{1}{4}$. Dar am văzut că $m \neq 0$, deci soluția problemei este

$$m \in (-\infty, 0) \cup (0, \frac{1}{4})$$

15. a. Vezi pagina următoare.

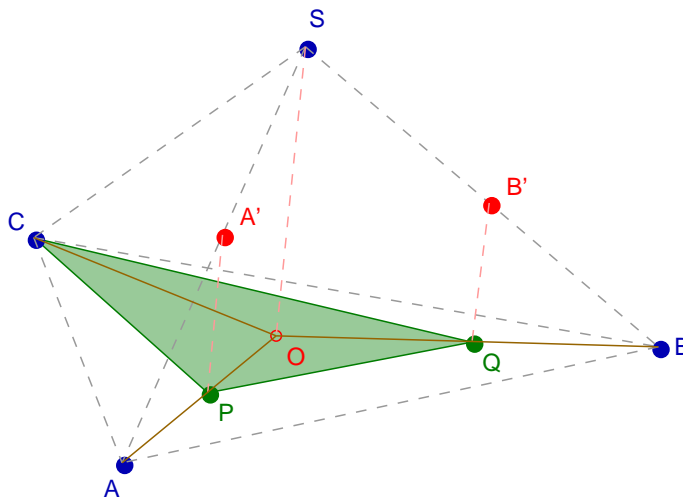

FIGURA 1. Exercițiul 15.

- b. Fie a lungimea laturii triunghiului echilateral care este baza piramidei triunghiulare regulate. În triunghiul SBC , SM este mediană și cum triunghiul este isoscel, SM este și înălțime. Aplicând teorema lui Pitagora în triunghiul dreptunghic SMC avem: $SM = \sqrt{SC^2 - MC^2} = \sqrt{72 - \left(\frac{a}{2}\right)^2}$. AM este înălțime în triunghiul echilateral ABC și are lungimea egală cu $\frac{a\sqrt{3}}{2}$. Din ipoteză triunghiul ASM este dreptunghic și aplicând teorema lui Pitagora avem: $AM^2 = SA^2 + SM^2$ sau $\left(\frac{a\sqrt{3}}{2}\right)^2 = (6\sqrt{2})^2 + \left(72 - \left(\frac{a}{2}\right)^2\right)$. Efectuând ridicările la pătrat avem: $\frac{3a^2}{4} = 72 + 72 - \frac{a^2}{4}$ ceea ce este echivalent cu $a^2 = 144$ sau $a = 12$. Arătăm în continuare că lungimile laturilor triunghiului SAC verifică relația: $AC^2 = SA^2 + SC^2$ de unde conform reciprocei teoremei lui Pitagora deducem că triunghiul este dreptunghic. Într-adevăr $AC^2 = SA^2 + SC^2$ este echivalent cu $144 = (6\sqrt{2})^2 + (6\sqrt{2})^2$ sau $144 = 72 + 72$ ceea ce este adevărat. Prin urmare triunghiul SAC este dreptunghic.
- c. Piramida fiind triunghiulară regulată triunghiurile SAB , SAC și SBC sunt congruente. Conform celor demonstrate la punctul anterior, triunghiurile SAB , SAC și SBC sunt dreptunghice și isocele. Deci $SB \perp SC$ și $SB \perp SA$, de unde deducem că $SB \perp (SAC)$ (perpendiculară pe două drepte concurente din plan). Prin urmare avem

$$\begin{aligned} V_{SABC} &= \frac{1}{3} \text{Aria}_{\Delta SAC} \cdot SB = \frac{1}{3} \cdot \frac{SA \cdot SC}{2} \cdot SB \\ &= \frac{1}{3} \cdot \frac{6\sqrt{2} \cdot 6\sqrt{2}}{2} \cdot 6\sqrt{2} = \boxed{72\sqrt{2}} \end{aligned}$$

- d. Fie O intersecția medianelor triunghiului ABC . Proiecția muchiei SA este OA iar proiecția muchiei SB este OB . Punctul P va fi la mijlocul lui OA iar Q la mijlocul lui OB . Fiecare din triunghiurile ΔOAB , ΔOBC și ΔOCA are aria o treime din aria triunghiului ΔABC . Avem

$$\begin{aligned} \text{Aria}_{\Delta OPC} &= \frac{1}{2} \cdot \text{Aria}_{\Delta OAC} = \frac{1}{2} \cdot \frac{1}{3} \cdot \text{Aria}_{\Delta ABC} \\ \text{Aria}_{\Delta OQC} &= \frac{1}{2} \cdot \text{Aria}_{\Delta OBC} = \frac{1}{2} \cdot \frac{1}{3} \cdot \text{Aria}_{\Delta ABC} \\ \text{Aria}_{\Delta OPQ} &= \frac{1}{4} \cdot \text{Aria}_{\Delta OAB} = \frac{1}{4} \cdot \frac{1}{3} \cdot \text{Aria}_{\Delta ABC} \end{aligned}$$

Adunând aceste relații, obținem

$$\text{Aria}_{\Delta CPQ} = \left(\frac{1}{6} + \frac{1}{6} + \frac{1}{12}\right) \text{Aria}_{\Delta ABC}$$

Cum latura triunghiului echilateral $\triangle ABC$ este $l = 12$, aria sa este $Aria_{\triangle ABC} = \frac{l^2 \sqrt{3}}{4} = 36 \sqrt{3}$. Deci

$$Aria_{\triangle CPQ} = \frac{5}{12} \cdot 36 \sqrt{3} = 15 \sqrt{3}.$$

CAPITOLUL 4

Varianta 4

1. Subiectul I.

Rezolvare.

1. Avem $32 : 4 - 7 = 8 - 7 = 1$.
2. Cel mai mic număr natural scris în baza 10, de forma $\overline{23x}$ este 230 .
3. Media geometrică a numerelor a și b este $\sqrt{ab}$, deci în cazul nostru $\sqrt{2 \cdot 50} = \sqrt{100} = 10$.
4. $\frac{3}{4} \cdot 120 = 90$.
5. Suplementul unghiului de 70° este $180^\circ - 70^\circ = 110^\circ$.
6. Conform teoremei lui Pitagora lungimea celeilalte catete este $\sqrt{17^2 - 15^2} = \sqrt{289 - 225} = \sqrt{64} = 8$.
7. O prismă dreaptă cu baza hexagon regulat are un număr de 18 muchii.
8. $V_{\text{cilindru}} = \pi R^2 \cdot G = \pi 3^2 \cdot 9 = 81\pi$.

2. Subiectul II.

Rezolvare.

9. C : Avem $E(2) = 2^2 - 5 \cdot 2 + 6 + (2 + 2)(2 - 3) = 4 - 10 + 6 - 4 = -4$.
10. B : $|\sqrt{3} - \sqrt{5}| + \sqrt{5} + \sqrt{3} = \sqrt{5} - \sqrt{3} + \sqrt{5} + \sqrt{3} = 2\sqrt{5}$.
11. C : Fie V_1 volumul unui cub de latura a_1 și V_2 volumul unui cub de latura a_2 , avem $\frac{V_1}{V_2} = \left(\frac{a_1}{a_2}\right)^3$. Presupunând că densitățile celor două cuburi sunt aceleași avem și $\frac{M_1}{M_2} = \left(\frac{a_1}{a_2}\right)^3$, unde M_1, M_2 sunt masele celor două cuburi. Deci $\frac{7}{M_2} = \left(\frac{1}{3}\right)^3$, de unde $M_2 = 7 \cdot 27 = 189$ kg.
12. A : Avem $P_{BMNC} = BM + MN + NC + BC \stackrel{BM=NC}{=} 2BM + MN + BC$. MN fiind linie mijlocie în triunghiul ABC are lungimea egală cu $\frac{BC}{2} = \frac{15}{2}$. Revenim la calculul perimetrului avem: $P_{BMNC} = 2BM + MN + BC = 2 \cdot \frac{15}{2} + \frac{15}{2} + 15 = 30 + \frac{15}{2} = 30 + 7,5 = 37,5$.

3. Subiectul III.

Rezolvare.

13. a. Fie a numărul apartamentelor cu două camere și b numărul apartamentelor cu trei camere. Din ipoteză știm că în bloc exista 28 apartamente cu două și trei camere, adică

$$a + b = 28 \quad (1)$$

și că sunt în total 76 de camere, ceea ce revine la

$$2a + 3b = 76 \quad (2)$$

Scăzând dublul ecuației (1) din ecuația (2) obținem $b = 76 - 2 \cdot 28 = 76 - 56 = 20$ apartamente cu trei camere. Avem astfel $a = 28 - b = 28 - 20 = 8$ apartamente cu două camere.

- b. Avem $\frac{8}{20} = 0,4 = 40\%$.

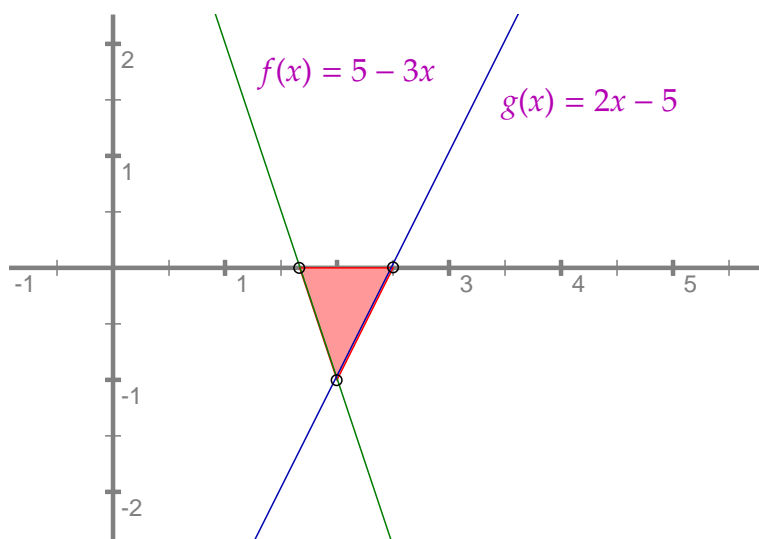

FIGURA 1. Exercițiul 14.

14. a.
b. Determinăm coordonatele punctului de intersecție M al graficului funcției f cu graficul funcției g rezolvând sistemul:

$$\begin{cases} y = 5 - 3x & (1) \\ y = 2x - 5 & (2) \end{cases}$$

Înlocuind y din ecuația (1) în ecuația (2) obținem: $5 - 3x = 2x - 5$ sau $-5x = -10$ ceea ce dă $x = 2$. Pentru $x = 2$ avem $y = 5 - 3 \cdot 2 = -1$, deci punctul de intersecție al celor două grafice este $M(2, -1)$. Aria cuprinsă între axa ordonatelor și reprezentările grafice ale funcțiilor f și g este aria unui triunghi cu lungimea bazei 10 și lungimea înălțimii 2. Avem deci $Aria = \frac{10 \cdot 2}{2} = 10$.

c. Observăm că de la 3 la 102 sunt 100 de numere. Suma de calculat este

$$\begin{aligned} s &= g(3) + g(4) + g(5) + \dots + g(102) \\ &= (2 \cdot 3 - 5) + (2 \cdot 4 - 5) + (2 \cdot 5 - 5) + \dots + (2 \cdot 102 - 5) \\ &= 2(3 + 4 + 5 + \dots + 102) - 5 \cdot 100 \end{aligned}$$

Folosind formula: $1 + 2 + 3 + \dots + n = \frac{n(n+1)}{2}$, avem: $3 + 4 + 5 + \dots + 102 = (1 + 2 + 3 + 4 + 5 + \dots + 102) - (1 + 2) = \frac{102 \cdot 103}{2} - 3 = 5253 - 3 = 5250$.

Prin urmare $s = 2 \cdot 5250 - 500 = 10500 - 500 = 10,000$.

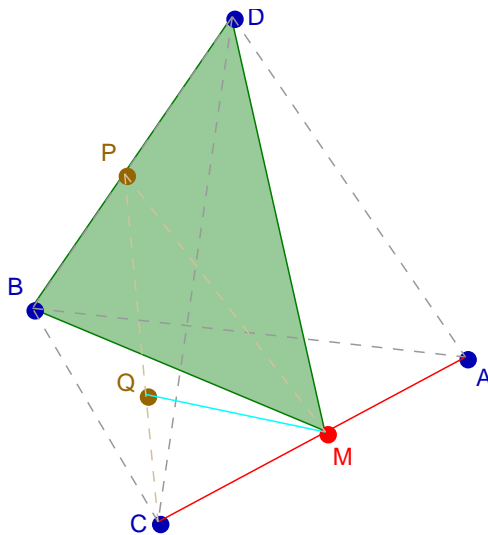

FIGURA 2. Exercițiul 15.

15. a.
 b. Cum M este mijlocul lui AC , segmentele BM și DM sunt mediane în triunghiurile ABC , respectiv ADC . Triunghiurile ABC și ADC sunt echilaterale, deci mediana este și înălțime. Avem deci $BM \perp AC$ și $DM \perp AC$, de unde rezultă că $AC \perp (BMD)$ (dreapta perpendiculară pe două drepte concurente din plan este perpendiculară pe plan).
 c. Segmentele BM și DM sunt ambele înălțimi într-un triunghi echilateral

de latura a , deci au lungimea $\frac{a\sqrt{3}}{2}$.

Fie P mijlocul lui BD . Triunghiul BMD fiind isoscel, MP este perpendiculară pe BM . Aplicând teorema lui Pitagora în triunghiul dreptunghic BMP

$$\text{avem } PM = \sqrt{BM^2 - BP^2} = \sqrt{\left(\frac{a\sqrt{3}}{2}\right)^2 - \left(\frac{a}{2}\right)^2} = \sqrt{\frac{3a^2}{4} - \frac{a^2}{4}} = \sqrt{\frac{2a^2}{4}} =$$

$$\frac{a\sqrt{2}}{2}. \text{ Atunci } \text{Aria}_{\Delta BMD} = \frac{BD \cdot MP}{2} = \frac{a \cdot \frac{a\sqrt{2}}{2}}{2} = \frac{a^2\sqrt{2}}{4}.$$

- d. Fie MQ înălțimea triunghiului PMC . Avem $MQ \perp PC$, $PC \perp BD$ și $MP \perp BD$. Conform celei de a doua reciproce a teoremei celor trei perpendiculare rezultă că $MQ \perp (BCD)$. Deci distanța de la punctul M la planul (BCD) este MQ . Triunghiul PMC fiind dreptunghic ($AC \perp PM$) avem $Aria_{PMC} = \frac{PM \cdot MC}{2}$ (produsul catetelor supra 2) sau $Aria_{PMC} = \frac{PC \cdot MQ}{2}$ (baza ori înălțimea supra 2). Din egalitatea ariilor avem: $\frac{PM \cdot MC}{2} = \frac{PC \cdot MQ}{2}$ echivalent cu $\frac{a\sqrt{2}}{2} \cdot \frac{a}{2} = \frac{a\sqrt{3}}{2} \cdot MQ$ sau $\frac{a^2\sqrt{2}}{4} = \frac{a\sqrt{3} \cdot MQ}{2}$.
- Rezultă $MQ = \frac{2a^2\sqrt{2}}{4a\sqrt{3}} = \frac{a\sqrt{2}}{2\sqrt{3}} = \frac{a\sqrt{6}}{6}$.

CAPITOLUL 5

Varianta 5

1. Subiectul I.

Rezolvare.

1. $10 + 20 = 30$

2. $\frac{52}{10} = \frac{26}{5} = 5\frac{1}{5}$

3. Ecuația se mai scrie $-2x = -5 - 1$, deci $x = \frac{-6}{-2} = 3$.

4. 2. **Notă:** Cel mai mic divizor par al oricărui număr par este 2.

5. $\frac{5 + 15}{2} = 10$

6. $4 \cdot 12 = 48$

7. $5^3 = 125$

8. 48 (aria este 48π)

2. Subiectul II.

Rezolvare.

9. C : Ecuația se rescrie $3(2x + y) = 2(3x - y)$, sau $6x + 3y = 6x - 2y$, de unde $y = 0$ .10. C : Inecuația se rescrie $-x > 2 - 4 = -2$, de unde prin înmulțire cu -1 avem $x < 2$, sau $x \in (-\infty, 2)$ .11. B : Latura pătratului este $\sqrt{64} = 8$. Dacă l este lățimea dreptunghiului, atunci $2(10 + l) = 4 \cdot 8$. Rezolvând ecuația obținem $l = 6$ .12. A : $\widehat{DAB}$ și $\widehat{ACB}$ sunt ambele complementul unghiului $\widehat{ABC}$. Deci $\widehat{DAB} = \widehat{ACB} = 30^\circ$.

3. Subiectul III.

Rezolvare.

13. a. Fie a vârsta lui Andrei și v vârsta lui Vlad. Din ipoteze avem sistemul

$$\begin{aligned} a + v &= 21 \\ a - 3 &= \frac{v - 3}{2} \end{aligned}$$

A doua ecuație se poate rescrie $v = 2a - 3$, substituim în prima ecuație și obținem $3a - 3 = 21$, de unde $a = 13$. De aici $v = 2 \cdot 8 - 3 = 13$.

b. Fie t numărul de ani căutat. Din ipoteza $a + t = \frac{2}{3}(v + t)$, sau $3(8 + t) = 2(13 + t)$. Rezolvând ecuația găsim $t = 2$.

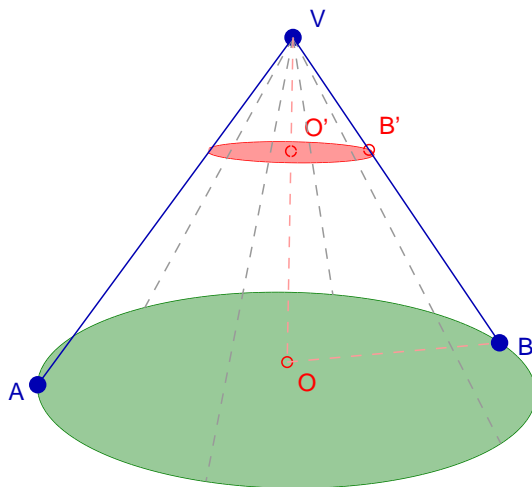
14. a. Faptul că punctele A și B sunt pe graficul lui f , revine la sistemul

$$\begin{aligned} a(-1) + b &= 4 \\ a \cdot 2 + b &= -5 \end{aligned}$$

Scăzând prima ecuație din a doua, avem $3a = -9$, deci $a = -3$. Substituim în oricare din cele două ecuații și găsim $b = 1$.

b. Intersecțiile cu axele sunt punctele $(0, 1)$ și $(\frac{1}{3}, 0)$. Aria este atunci $\frac{1 \cdot \frac{1}{3}}{2} = \frac{1}{6}$.

c. Condiția din enunț se traduce prin $-3m^2 + 1 = m - 3$. Scriem ecuația $-3m^2 + 3m - 4m + 4 = (m - 1)(-3m + 4) = 0$, de unde $m_1 = 1, m_2 = -\frac{4}{3}$.

15. a.

b. $\frac{\pi \cdot 6^2 \cdot 8}{3} = 96\pi$.

c. Fie E piciorul perpendicularei din A pe VB . Scriind aria triunghiului VAB în două moduri, avem $\frac{AE \cdot 10}{2} = \frac{8 \cdot 12}{2}$, de unde $AE = 9,6$. Atunci în triunghiul dreptunghic AVE , $\sin \widehat{AVB} = \frac{AE}{AV} = \frac{9,6}{10} = 0,96$.

- d. Fie O centrul cercului bază al conului și O' centrul cercului obținut ca secțiune. Distanța căutată este OO' . Notăm cu B' intersecția dreptei VB cu planul de secțiune. Din asemănarea triunghiurilor VOB și $VO'B'$, avem $\frac{VO'}{VO} = \frac{O'B'}{OB}$, sau $O'B' = \frac{3 \cdot VO'}{4}$. Atunci volumul conului mic din vârf este dat de $\frac{\pi \cdot VO' \cdot O'B'^2}{3} = \frac{3\pi \cdot VO'^3}{16}$. Condiția că raportul volumelor este 27, revine la

$$\frac{96\pi}{\frac{3\pi \cdot VO'^3}{16}} = 27$$

și de aici $VO'^3 = \frac{32 \cdot 16}{27} = \frac{2^5 \cdot 2^4}{3^3} = \left(\frac{2^3}{3}\right)^3$, sau $VO' = \frac{8}{3}$. Răspunsul

exercițiului este $OO' = 8 - \frac{8}{3} = \frac{16}{3}$.